

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра обліку та оподаткування в галузях економіки
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
д. е. н., проф. Лоханова Н. О.

_____ (підпис)
“ ____ ” _____ 201__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
«Міжнародний облік, аудит і оподаткування»
(назва магістерської програми)

на тему: «Облік та аудит операційних витрат (на прикладі ТОВ
«Телекарт-прилад»»
(назва теми)

Виконавець:

студент обліково–економічного факультету
Рогут Анна Михайлівна
(прізвище, ім'я, по батькові) _____ /підпис/

Науковий керівник:

канд. екон. наук, доцент
(науковий ступінь, вчене звання)
Добрунік Тетяна Пилипівна
(прізвище, ім'я, по батькові) _____ /підпис/

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ	6
1.1. Економічна сутність витрат, їх визнання, склад та класифікація	6
1.2. Нормативно–правове регулювання витрат	15
1.3. Управлінський аспект обліку національної та міжнародної практики ...	20
РОЗДІЛ 2. ДІЮЧА ПРАКТИКА ОБЛІКУ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ ТОВ «ТЕЛЕКАРТ–ПРИЛАД»	27
2.1. Загальна економічна характеристика ТОВ «Телекарт–прилад»	27
2.2. Діюча система обліку формування витрат операційної діяльності	36
2.3. Напрямки удосконалення обліку витрат на ТОВ «Телекарт–прилад»	44
РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ТА АУДИТ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ ТОВ «Телекарт–прилад»	49
3.1. Економічний аналіз операційних витрат базового підприємства	49
3.2. Аудит операційних витрат: методичні аспекти та практика проведення .	62
3.3. Застосування методів економіко–математичного моделювання для цілей управління витратами підприємства	73
ВИСНОВКИ	81
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	84
Д О Д А Т К И	91

ВСТУП

Актуальність теми. Розвиток ринкових відносин, трансформація вітчизняної економіки та її інтеграція в європейський простір зумовлюють потребу в удосконаленні функцій управління. Реалізація цих про–цесів безпосередньо залежить від правильного розуміння економічної сутності основних елементів діяльності підприємств, важливою складовою яких є операційні витрати. Подальше дослідження сутності витрат має суттєве значення як для визначення їх ролі в системі управління діяльністю, так і для досягнення ефективного управління підприємствами.

В економічно розвинених країнах витрати відіграють значну роль у господарській діяльності підприємств. Визначення цього поняття є одним з елементів ефективного управління діяльністю підприємства. Керівники підприємств повинні приділяти максимум уваги і зусиль для найбільш точного тлумачення даного поняття, адже правильне і чітке визначення категорії витрат є підґрунтям для максимізації прибутку.

Ефективне здійснення господарської діяльності підприємства зумовлює постійну необхідність аналізу процесу формування операційних витрат із метою їх мінімізації та максимізації прибутку. Для підприємств окремих галузей це є одним із найважливіших аспектів досягнення бажаного прибутку.

Система бухгалтерського обліку та економічного контролю за вит–ратами в сучасних підприємствах не може повноцінно існувати без належного їхнього нормативно–правового забезпечення. Таке забезпечення формувалось протягом двох останніх десятиріч і воно перебуває в процесі постійних змін, які супроводжуються політичними, економічними, інтеграційними, соціальними та іншими чинниками.

Сучасний розвиток економіки України характеризується глобальними економічними перетвореннями в сфері виробництва на основі ринкових відносин, що вимагає перегляду та удосконалення системи бухгалтерського обліку і аудиту, а одним із важливих елементів яких є облік витрат, що вимагає

вирішення низки облікових питань. Такими питаннями є теоретичні та методологічні аспекти обліку витрат. У витратах висвітлюються всі сторони господарської діяльності підприємства, тому що практично будь-яке управлінське рішення приводить до їх виникнення. Критичне вивчення літературних джерел показує, що в розробку нових напрямків обліку виробничих витрат і калькулювання собівартості зроблено вагомий внесок вітчизняними й закордонними вченими.

Мета і завдання дослідження. Мета дослідження полягає у розкритті організації та методики бухгалтерського обліку і аудиту операційних витрат.

Мета дослідження зумовила необхідність вирішення в роботі таких завдань:

- розкрити економічну сутність витрат, їх визнання, склад та класифікація;
- визначити нормативно-правове регулювання витрат;
- визначити управлінський аспект обліку національної та міжнародної практики;
- дослідити діючу практику ведення первинної документації, методику ведення бухгалтерського обліку і аудиту витрат операційної діяльності підприємства, що досліджується;
- на основі порівняння теоретичних знань і практики діяльності базового підприємства сформулювати висновки та пропозиції щодо удосконалення обліку та аудиту операційних витрат підприємства.

Об'єктом дослідження у кваліфікаційній роботі виступають операційні витрати.

Предметом дослідження є теоретичні аспекти та діюча практика обліку і аудиту операційних витрат.

Методи дослідження дипломної роботи: Методологічною основою дослідження є загальнонаукові та спеціальні методи пізнання явищ і процесів у системі бухгалтерського обліку. Для обґрунтування теоретичних положень бухгалтерського обліку витрат на персонал застосовано методи теоретичного

узагальнення, аналізу і синтезу, індукції та дедукції. Вивчення сучасного стану об'єкту дослідження його властивостей та структури здійснювалося шляхом використання методів статичного спостереження, опитування та тестування, групування даних. Методи моделювання економічних явищ, аналізу та синтезу, індукції та дедукції використано для розробки організаційно–методичних положень бухгалтерського обліку витрат на підбір персоналу.

Інформаційною базою дослідження є наукові джерела (монографії, наукові статті вітчизняних і зарубіжних вчених із проблем бухгалтерського обліку витрат; матеріали конференцій); офіційні документи (нормативні документи України та інших країн); дані фінансової та статистичної звітності та внутрішніх регламентів підприємства щодо бухгалтерського обліку.

Публікації та апробація результатів дослідження. За результатами дослідження були опубліковані статті та тези:

– Рогут А. М. Шляхи вдосконалення організації обліку витрат від операційної діяльності / А. М. Рогут // Перспективи розвитку обліку, контролю та аналізу в контексті євроінтеграції: тези доповідей IV міжнар. студент. наук.–практ. інтерн.–конф., 19 квітня 2018 р. – Одеса: ОНЕУ, 2018. – С. 109–110.

– Рогут А. М. Прогнозування імовірності банкрутства по моделі Р. Лиса на прикладі ПАТ «Світоч» / А. М. Рогут // Перспективи розвитку обліку, контролю та аналізу в контексті євроінтеграції: тези доповідей IV міжнар. студент. наук.–практ. інтерн.–конф., 19 квітня 2018 р. – Одеса: ОНЕУ, 2018. – С. 323–324.

– Рогут А. М. Оцінка та облік витрат за міжнародними стандартами звітності / А. М. Рогут // Перспективи розвитку обліку, контролю та аналізу в контексті євроінтеграції: матеріали VI міжнар. наук.–практ. конф., 24 травня 2018 р. – Харків : Водний спектр Джі–Ем–Пі, 2018. – С. 250–251.

Наукова та практична значимість дослідження полягає у поглибленому вивченні економічної категорії витрат підприємства, узагальненні діючої методики обліку та аудиту операційних витрат.

ВИСНОВКИ

В результаті вивчення економічної літератури та нормативних документів з питань обліку, аудиту, аналізу та моделювання витрат операційної діяльності, а також дослідження діючої практики з зазначених питань на ТОВ «ТелекартПрилад», можна зробити висновок, що бухгалтерський облік операційних витрат на підприємстві здійснюється згідно діючого законодавства. Він відбувається на основі журнально–ордерної форми за допомогою автоматизованої системи «ІС – Підприємство». Але вивчення діючої практики обліку та аудиту операційних витрат ТОВ «Телекарт–Прилад» дало змогу виділити наступні недоліки існуючої системи обліку та аудиту:

- у первинних документах не заповнюються всі належні реквізити, що загрожує не правильному відображенню даних;
- не виконується план ремонту основних засобів за термінами; не вивчається якість ремонтних робіт та чинники неякісних робіт (брак запчастин, наявність кваліфікованих кадрів, перевищення кошторису та інше).

Можна зробити висновок, що бухгалтерський облік операційних витрат на ТОВ «Телекарт–прилад» ведеться на рахунках 9-го класу відповідно за допомогою комп'ютерної програми «ІС: Підприємство 8.3». Операційні витрати на підприємстві відображаються в основному на таких рахунках 23, 90, 91, 92, 94. Загалом на підприємстві облік операційних витрат повністю автоматизований, що дозволяє скороти або виключити можливості помилок, а також це дозволяє організувати облік доходів та витрат вимогам нормативно-правових актів України та Наказу «Про облікову політику». Загалом діючу систему обліку операційних витрат можна оцінити позитивно, оскільки вона знаходиться на досить високому рівні.

Також на підприємстві спостерігається різке нарощування виручки від реалізацій послуг в 2016 році порівняно з 2015 роком. Динаміка собівартість наданих послуг і виконаних робіт в 2017 році в порівнянні з 2015 зросла на 40090

тис. грн, а в 2016 навпроти знизилась на 11207 тис. грн, в результаті чого валовий прибуток підприємства за аналізований період збільшився приблизно на 200%.

Також відбувається поступове збільшення прибутку від операційної діяльності в 2016 році та в 2017 році за рахунок незначного впливу на його формування зміни інших операційних витрат, а також отриманих інших операційних доходів. Чистий фінансовий результат підприємства віддзеркалює прибутковість ведення виробничо-господарської діяльності, але вона повинна була перекрити збитковість діяльності за попередні аналізовані роки.

Аналіз показників рентабельності продажу показав, що в звітному році, порівняно з базисним, рентабельність продажу від основної операційної діяльності зросла на 5,37 в.п. Так, якщо в минулому році на кожні 100 грн виручки від реалізації приходилось 3,74 грн прибутку від основної операційної діяльності, то в звітному – вже 9,11 грн. Це відбулось за рахунок збільшення прибутку від основної операційної діяльності, який зріс на 5017 тис. грн та становить 8727 тис. грн у звітному році. Операційна діяльність підприємства в минулому році була прибутковою на 4,16%, через те, що підприємство отримало прибуток від операційної діяльності у розмірі 3710 тис. грн в попередньому році та 8727 тис. грн у звітному. Отже реалізація продукції 95775 тис. грн збільшила рентабельність на 8,33%. Високій рівень інших операційних витрат дозволив підприємству отримати позитивний фінансовий результат, тому як в минулому, так і в звітному році підприємством був отриманий прибуток.

Таким чином, підприємству необхідно направити свої можливості на покриття отриманих збитків отриманням в подальшому прибутку, що призведе також до зростання рентабельності продажу. Для цього необхідно і надалі підвищувати обсяг виробництва і реалізації продукції за рахунок підвищення ефективності використання всіх виробничих факторів – підвищувати віддачу активної частини основних засобів, надалі підвищувати матеріаловіддачу та продуктивність праці.

Результати кореляційно–регресійного аналізу дозволили намітити основні шляхи збільшення рентабельності основної операційної діяльності ТОВ «Телекарт – Прилад», а саме:

- прискорення росту чистого доходу порівняно зі збільшенням собівартості робіт, послуг шляхом залучення нових замовників та збільшення якості виконуваних робіт та послуг, а також підтримання тенденцій щодо оптимізації операційних витрат та дотримання відповідного рівня еластичності витрат до фінансових результатів;

- зменшення рівня виробничого левериджу шляхом зменшення долі постійних витрат, що дозволить мінімізувати виробничий ризик;

- подальше зниження оплатомісткості робіт, послуг шляхом підвищення продуктивності праці та оптимізації структури та чисельності апарату управління підприємства. Таким чином для оптимізації операційних витрат слід передбачити проведення інноваційних заходів:

- впровадження нових технологій;
- поліпшення організації виробництва та праці;
- застосування ресурсозберігаючої техніки; – використання маловідходних технологій тощо. Ці заходи сприяють усуненню непродуктивних витрат і втрат, ліквідації браку, кращому обслуговуванню обладнання, посиленню контролю за зберіганням ресурсів, зменшенню частки управлінських видатків тощо.

Таким чином, відповідно до прогнозу, буде спостерігатися збільшення розміру операційних витрат ТОВ «Телекарт-Прилад» до рівня 113291 тис. грн. у 2018 році, 131188 тис.грн. у 2019 році і 149085 тис.грн. у 2020 році.

Можна зробити висновок, що обидва застосовані методи (метод трендового аналізу і метод кореляційно-регресивного аналізу) показують тенденцію до підвищення розміру операційних витрат ТОВ «Телекарт-Прилад» в 2018-2020 роках.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бутинець Ф. Ф. Аудит [Текст] : Підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів / Ф. Ф.Бутинець. – 2–е вид., перероб. та доп. – Житомир: ПП «Рута», 2002. – 672 с.
2. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський управлінський облік: [навч. посіб.] / Ф. Ф. Бутинець, Л. В. Чижевська, Н. В. Герасимчук. – Житомир: ЖІТІ, 2000. – 448 с.
3. Бухгалтерський фінансовий облік [текст]: підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів / Ф. Ф. Бути– нець [та ін.]; під заг. ред. [і з передм.] Ф. Ф. Бутинця. – 8–ме вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП «Рута», 2009. – 912 с.
4. Василюк М. М. Організаційне забезпечення контролю якості аудиту та аудиторських послуг / М. М. Василюк // Бізнес–Інформ. – 2017. – №1. – С. 263–267.
5. Внутрішній економічний механізм підприємства: навчальний посібник / В. М. Гончаров, Н. В. Касьянова, Н. В. Вецепура, Д. В. Солоха та ін. – Донецьк: СПД Купріянов В. С., 2007. – 284 с.
6. Волчек Р. М. Конспект лекцій з дисципліни «Обліково–аналітичне забезпечення управління фінансами підприємства» для студентів–магістрантів денної форми навчання спеціальності «Облік і аудит» / Р. М. Волчек, А. Л. Коляда, Т. М. Нікуліна. – Одеса: ОНЕУ, ротапринт, 2017. – 65 с.
7. Гаркот О. І. Удосконалення національного обліку і звітності витрат на основі гармонізації та стандартизації з міжнародними стандартами. [Електронний ресурс] – Реж. доступу: <http://sworld.com.ua/konferu5/25.pdf>.
8. Голов С. Ф. Управлінський облік: [підручник] / С. Ф. Голов. – К.: Лібра, 2006. – 701 с.
9. Голов С. Ф. Бухгалтерський облік та фінансова звітність за міжнародними стандартами: практичний посібник / С. Ф. Голов, В. М. Костюченко. – К.: Лібра, 2004. – 880 с.

10. Грещак М. Г., Управління витратами: навч.– метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / М. Г. Грещак, О. С. Коцюба. – Вид. 2–ге, без змін. – К.: КНЕУ, 2006. – 132 с.

11. Гриценко О. І. Дослідження питання удосконалення обліку витрат операційної діяльності [Текст] / О. І. Гриценко // Вісник Східноукраїнського національного університету ім. Володимира Даля: науковий журнал. – Луганськ. – 2014. – № 2 (209). – С. 61–66.

12. Гудзь Н. В., Денчук П. Н., Романів Р. В. Бухгалтерський облік. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2016. – 424 с.

13. Давидюк Т. В. Методи обліку витрат і калькулювання собівартості продукції у вітчизняних нормативних актах: напрями удосконалення / Т. В. Давидюк // Економіка: реалії часу. – 2016. – № 1(23). – С. 6–13.

14. Дем'яненко С. І. Менеджмент виробничих витрат: [навч. посіб.] / С. І. Дем'яненко. – К.: КНЕУ. – 2008. – 264 с.

15. Дергачова В. В. Облік у зарубіжних країнах: навчальний посібник [Електронний ресурс] / В. В. Дергачова, Н. Є. Скоробогатова, Л. М. Шик // Київ: НТУУ «КПІ». – 2011. – Режим доступу до ресурсу: <http://ied.kpi.ua/wp-content/uploads/2015/10/Облік-у-зарубіжних-країнах.pdf>.

16. Дорош Н. І. Внутрішній контроль та аудит в управлінні ризиками на підприємстві / Н. І. Дорош // Вісник Львівської комерційної академії. Серія: Економічна. – 2014. – Вип. 44. – С. 148–152.

17. Друри Колин. Управленческий и производственный учет [Текст]: учебный комплекс для студентов вузов / Колин Друри; пер. с англ. [В. Н. Егорова.] – 6–е изд. – М. : ЮНИТИ–ДАНА, 2007. – 1423 с.

18. Економічний аналіз: навч. посібник [Текст] / Н. А. Волкова, Р. М. Волчек, О. М. Гайдаєнко та [інші] / за ред. Н. А. Волкової. – Одеса: ОНЕУ, 2015. – 310 с.

19. Євдошак В. І., Грінчук М. С. Шляхи удосконалення обліку витрат й аналізу виробництва в сучасних умовах господарювання. [Електронний ресурс]

– Режим доступу: <http://www.chtei->

knteu.cv.ua/herald/content/download/archive/2010/v4/NV-2010-V4_54.pdf.

20. Ємельянов О. Ю., Структурування витрат підприємства у процесі планування заходів з його технічного розвитку / О. Ю. Ємельянов, О. Б. Курило, А. В. Симак // Бізнес–Інформ – 2015 – №11 – с. 226–231.

21. Захожай В. Б. Інформаційне підґрунтя процесу обліку витрат підприємства / В. Б. Захожай, О. О. Черняєва // Європейські перспективи. – 2017. – №2. – С. 15–20.

22. Закон України: Про аудиторську діяльність від 22.04.1993 р. №3125–XII (зі змінами та доповненнями). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3125-12>. – Назва з екрану.

23. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16 липня 1999 р. № 996–XIV (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс] – Режим доступу: [tp://zakon.rada.gov.ua](http://zakon.rada.gov.ua). – Назва з екрану.

24. Івахненко С. В. Класифікація програмного забезпечення обліку і контролю / С. В. Івахненко // Бухгалтерський облік і аудит. – 2008. – № 7. – С. 55–64.

25. Інформаційні системи бухгалтерського обліку: [підруч. для студ. вузів] / за ред. Ф. Ф. Бутинця. – Житомир : Рута, 2004. – 404 с.

26. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій від 21.12.1999 р. № 291 (зі змінами та доповненнями). [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>. – Назва з екрану.

27. Карп'як Я. С. Організація бухгалтерського обліку витрат, доходів і фінансових результатів суб'єкта господарювання / Я. С. Карп'як // Вісник Національного університету – 2014. – С. 523–525

28. Карпенко Н. Г. Особливості обліку експорту товарів [Електронний ресурс] / Н. Г. Карпенко // Мукачівський державний університет. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: http://economyandsociety.in.ua/journal/9_ukr/194.pdf.

29. Козаченко А. Ю. Системний підхід до формування та відображення в обліку невиробничих витрат / А. Ю. Козаченко // Економічний часопис – ХХ. –

2012. – № 11–12(1). – С. 90–92.

30. Коляда А. Л. Ефективність функціонування підприємств як складова забезпечення їх конкурентоспроможності / А. Л. Коляда // Аналітичні методи дослідження конкурентоздатності суб'єктів господарювання: монографія. – 2017. – С. 139–172.

31. Макарова А. С. Удосконалення обліку та формування собівартості готової продукції підприємства / А. С. Макарова, В. В. Мушта // Економіка і суспільство. – 2016. – № 3. – С. 528–533.

32. Матюха М. М. Шляхи удосконалення бухгалтерського обліку витрат діяльності підприємства / М. М. Матюха, А. І. Ткачова // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua>.

33. Малахов В. А. Дискусійні питання визначення методики аудиту витрат на українських підприємствах / В.В. Малахов // Бізнес–Інформ. – 2015. – № 12. – С. 263–268.

34. Максимова В. Ф., Черкашина Т. В. Бухгалтерський облік у зарубіжних країнах: Навчальний посібник. – Одеса: ОНЕУ, ротапринт, 2014. – 238 с.

35. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності № 433. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>. – Назва з екрану.

36. Методичні рекомендації планування, обліку і калькулювання собівартості товарів (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств № 132. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>. – Назва з екрану.

37. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>. – Назва з екрану.

38. Партин Г. О. Управлінський облік [текст]: навч. посібник / Г. О. Партин, А. Г. Загородній. – К. : Знання, 2007. – 303 с.

39. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755–VI (зі змінами та доповненнями). [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>. – Назва з екрану.

40. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: Наказ Міністерства фінансів України від 21.04.1999 р., № 318. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/z0027-00>. – Назва з екрану.

41. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку від 11.04.2017 р., № 427. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>. – Назва з екрану.

42. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій від 21.12.1999 р. № 291 (зі змінами та доповненнями). [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>. – Назва з екрану.

43. Підлужна Г. Зміст управління витратами операційної діяльності сучасного підприємства / Г. Підлужна // 66-та студентська науково-технічна конференція. Секція «Економіка і менеджмент»: збірка тез доповідей / Національний університет «Львівська політехніка». – Л.: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2009. – 564 с. – С. 204–206.

44. Присяжнюк С. В. Обіг операційних витрат за міжнародними стандартами / С. В. Присяжнюк, Г. І. Гончар // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/28_PRNT_2011/Economics/7_94357.doc.htm.

45. Свідерський Є. І. Бухгалтерський облік у галузях економіки: [навч. посіб.] / Є. І. Свідерський. – К.: КНЕУ. – 2004. – 233 с.

46. Скриньковський Р. М. Діагностика техніко-технологічної бази, організаційного рівня і ресурсо- та енергозбереження підприємства в контексті економії витрат, бездефектності та ритмічності виробництва / Р. М. Скриньковський // Бізнес-Інформ. – 2015. – №5. – С. 178–184.

47. Сопко В. В. Організація бухгалтерського обліку, економічного контролю та аналізу: підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / В. В. Сопко, В. П. Завгородній. – К. : КНЕУ, 2004. – 412 с.

48. Сук Л. К. Фінансовий облік: Навчальний посібник / Л. К. Сук, П. Л. Сук. – 3-тє вид., переробл. і доповн. – К. : Знання, 2016. – 663 с.

49. Таранько Х. Особливості обліку витрат операційної діяльності /Х. Таранько // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://sophus.at.ua/publ/2012_12_11_12_kampodilsk/sekcija_2_2012_12_11_12/osoblivosti_obliku_vitr_at_operacijnoji_dijalnosti/ 12–1–0–309.

50. Тігова Т. М. Аналіз фінансової звітності [тескт]: навч. посібник / Т. М. Тігова, Л. С. Селіверстова, Т. Б. Процюк. – Київ: «Центр учбової літератури», 2012. – 268 с.

51. Филипенко А. В. Удосконалення поточної класифікації витрат на оплату праці в системі обліку підприємства / А. В. Филипенко // Траєкторія науки – 2016 – №4(9) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://cyberleninka.ru/article/n/udoskonalennya-potochnoyi-klasifikatsiyi-vitr-at-na-oplatu-pratsi-v-sistemi-obliku-pidpriemstva>.

52. Хорнгрен Ч. Управленческий учет / Хорнгрен Ч., Фостер Дж., Датар Ш. 4 пер. с англ. – СПб, 2005. – 1008 с.

53. Цал–Цалко Ю. С. Витрати підприємства: [навч. посіб.] / Ю. С. Цал–Цалко. – К.: ЦУЛ, 2002. – 656 с.

54. Цивільний кодекс України: чинне законодавство зі змінами та доповненнями / уклад. А. В. Паливода. – К.: Алерта, 2017. – 322 с.

55. Чернявська Т. В. Кучеркова С. О. Проблеми обліку витрат у сільськогосподарських підприємствах України стандартами. [Електронний ресурс] – Режим доступу: [http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?](http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/ecnof_2013_10%284%29__61.pdf)

C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1
&Image_file_name=PDF/ecnof_2013_10%284%29__61.pdf.

56. Чумак Л. Ф. Сучасні шляхи вдосконалення системи управління витратами з метою підвищення конкурентоспроможності підприємства / Л. Ф. Чумак, М. О. Литвиненко // Бізнес–Інформ. – 2017. – №3. – С. 213–218.

57. Чирва О. Г., Демченко Т. А. Автоматизація економічних процесів (на прикладі програми «1С: Бухгалтерія 8.2»): Навчальний посібник/ О. Г. Чирва, Т. А. Демченко. – Умань: Видавець «Сочінський М. М.», 2016. – 200 с.

58. Шевчук О. Особливості методики аудиту витрат на збут. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://docviewer.yandex.ru/view>. – Назва з екрану.

59. Ярмоленко В. П. Про склад і класифікацію виробничих витрат / В. П. Ярмоленко // Бухгалтерія. – 2010. – № 11. – С. 20–24.

60. Яцюк Н. Л. Законодавчо–нормативні аспекти обліку витрат діяльності / Н. Л. Яцюк // Матеріали Всеукраїнської інтернет–конференції «Розвиток бухгалтерського обліку, контролю, аналізу та фінансова безпека підприємств економіки України». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mnau.edu.ua/ua/>.

ДОДАТКИ